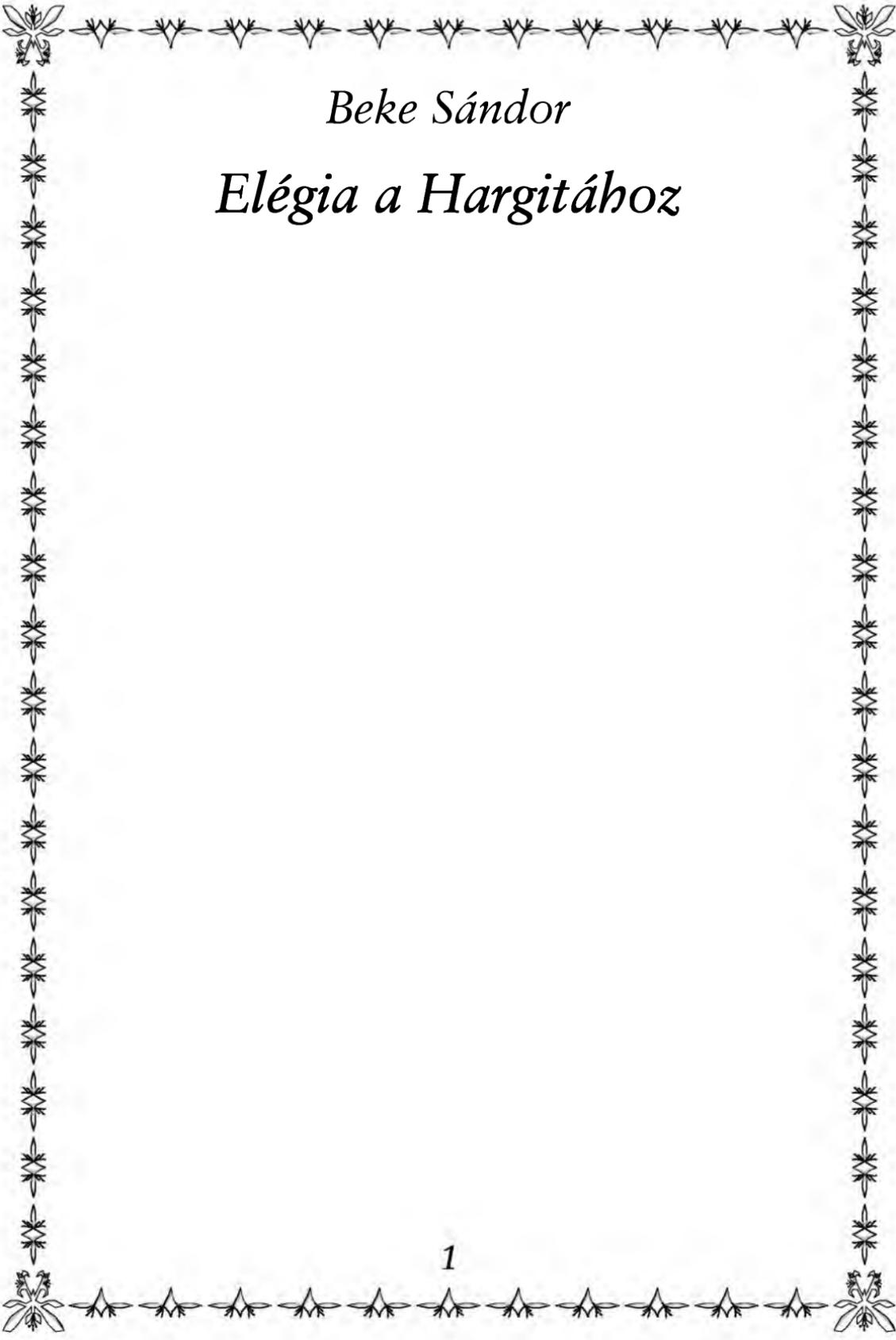




Beke Sándor

Elégia a Hargitához

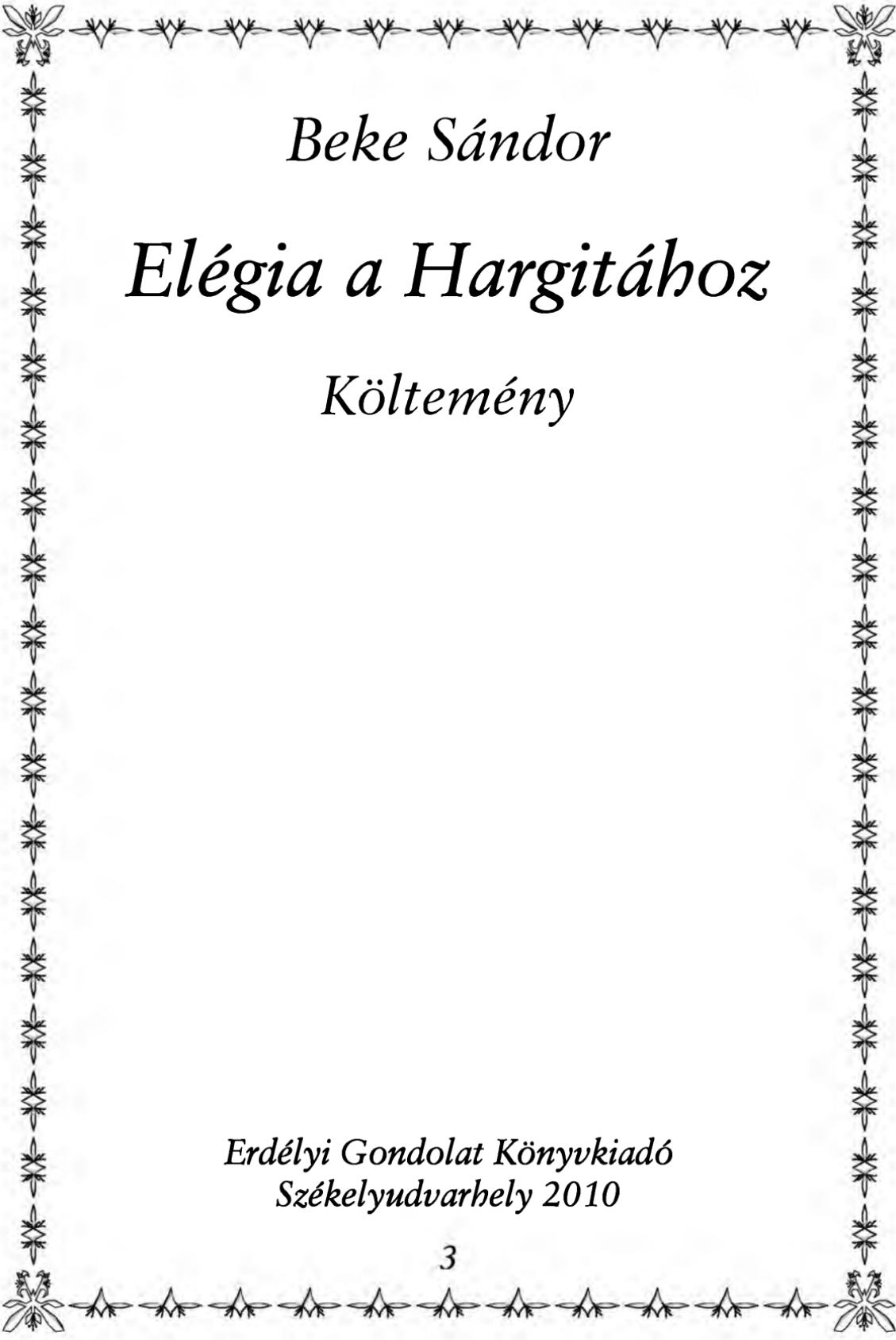


Beke Sándor
Elégia a Hargitához

A decorative border made of repeating floral and leaf motifs surrounds the text. The top and bottom borders are wider, featuring larger floral designs at the corners. The side borders consist of smaller, repeating motifs.

Erdélyi Gondolat
Gyermekkönyvtár

Sorozatszerkesztő:
Beke Sándor

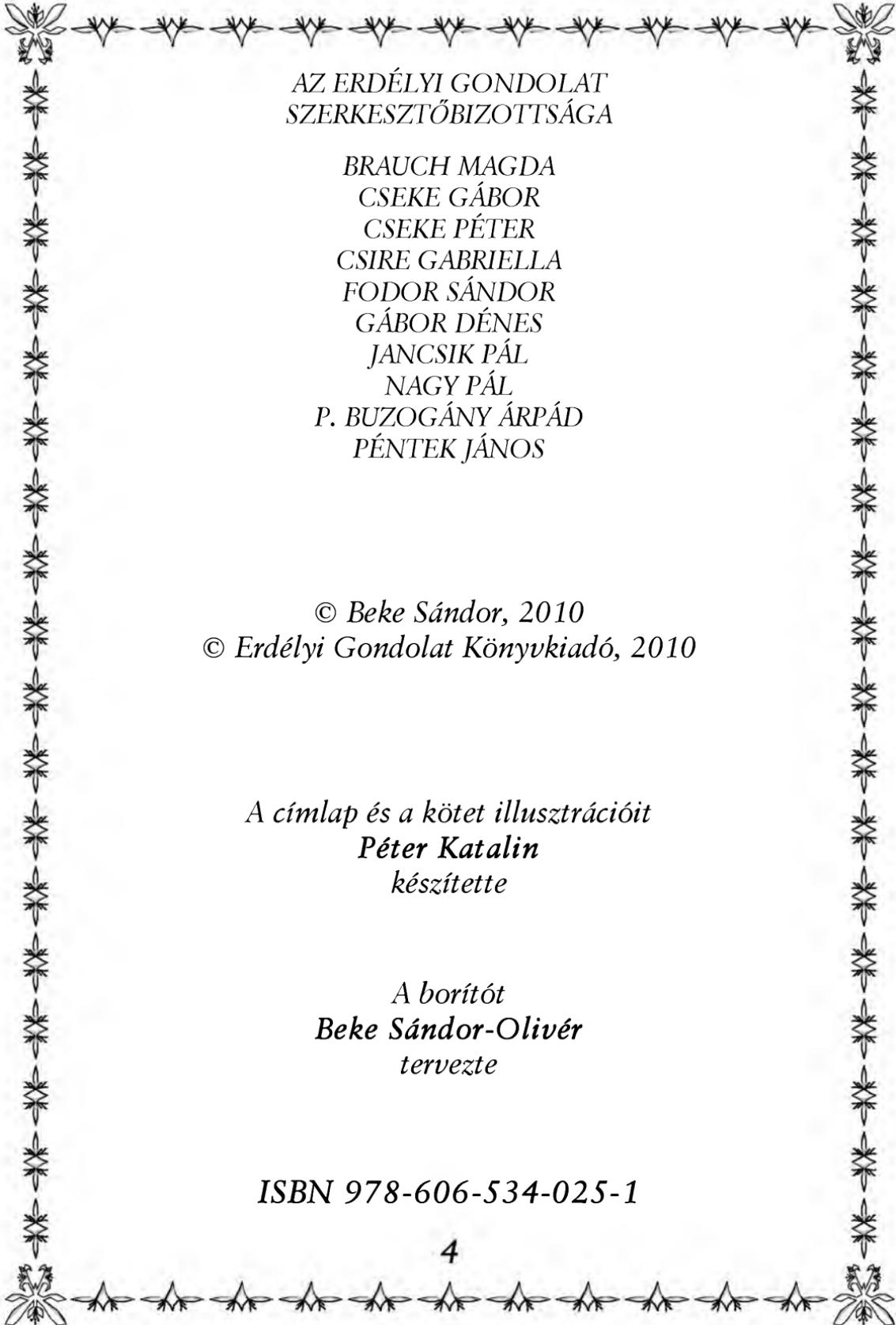
A decorative border made of repeating floral and star-like motifs surrounds the text.

Beke Sándor

Elégia a Hargitához

Költemény

Erdélyi Gondolat Könyvkiadó
Székelyudvarhely 2010



AZ ERDÉLYI GONDOLAT
SZERKESZTŐBIZOTTSÁGA

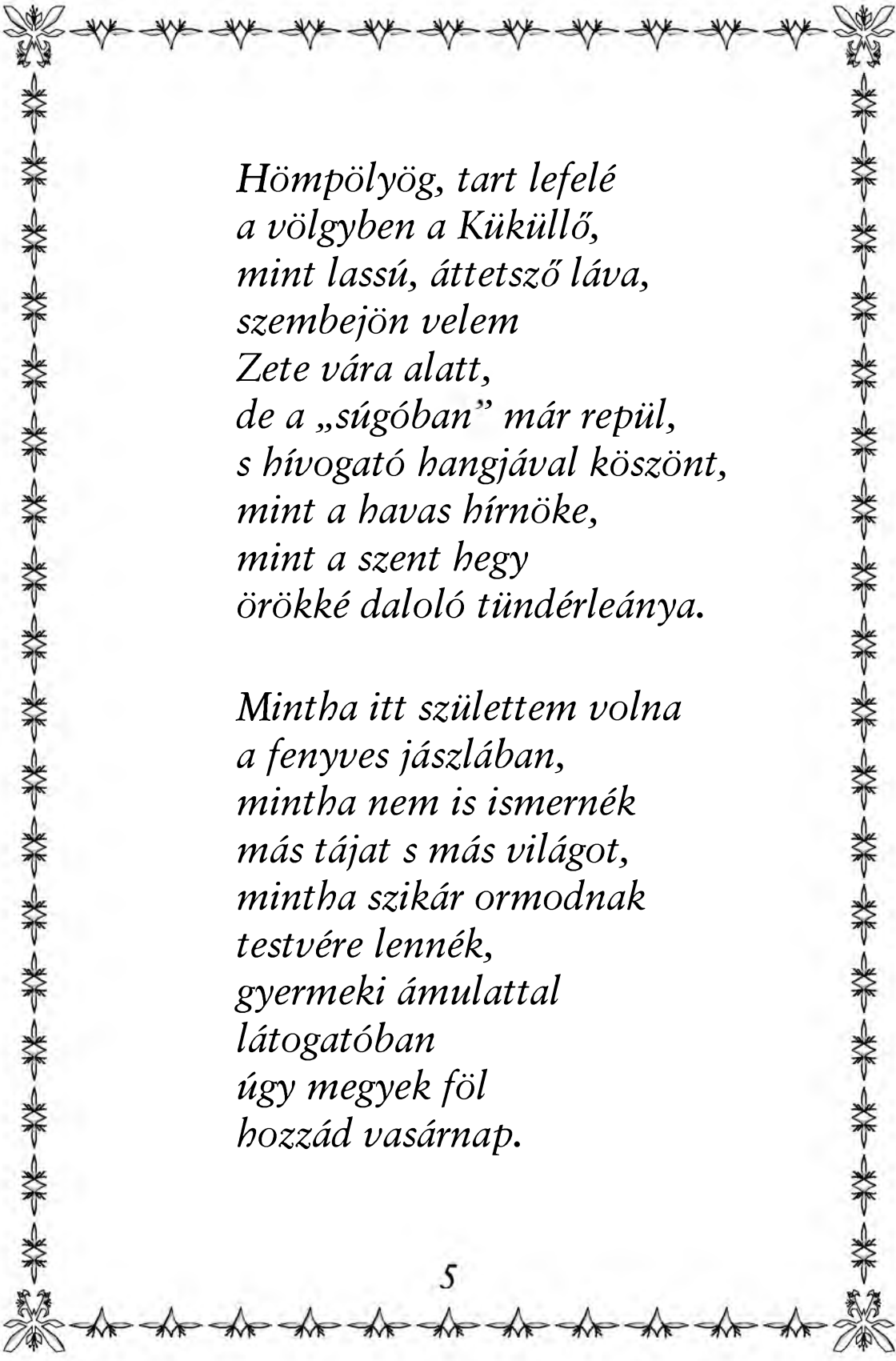
BRAUCH MAGDA
CSEKE GÁBOR
CSEKE PÉTER
CSIRE GABRIELLA
FODOR SÁNDOR
GÁBOR DÉNES
JANCSIK PÁL
NAGY PÁL
P. BUZOGÁNY ÁRPÁD
PÉNTEK JÁNOS

© Beke Sándor, 2010
© Erdélyi Gondolat Könyvkiadó, 2010

*A címlap és a kötet illusztrációit
Péter Katalin
készítette*

*A borítót
Beke Sándor-Olivér
tervezte*

ISBN 978-606-534-025-1

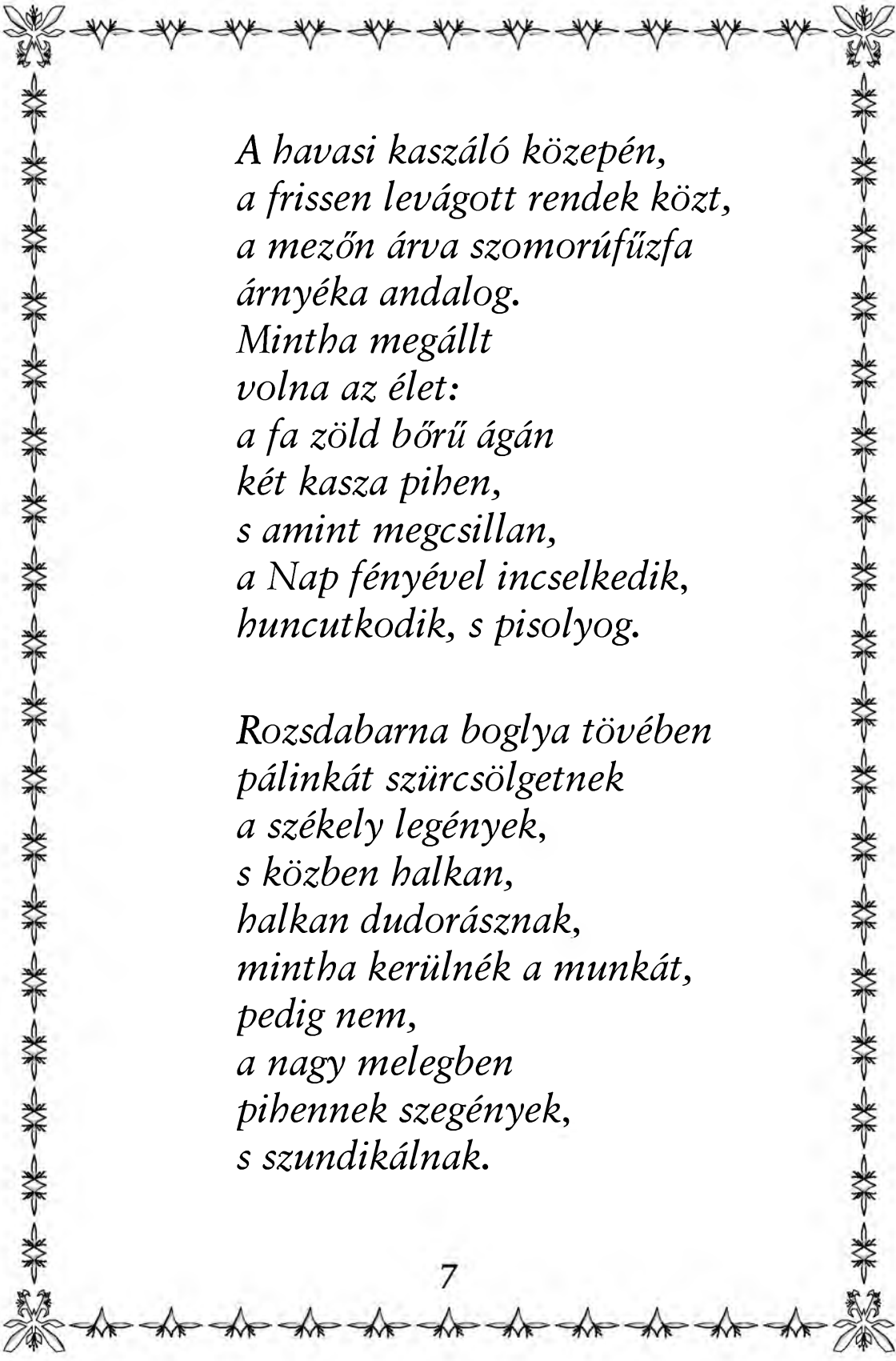


*Hömpölyög, tart lefelé
a völgyben a Küküllő,
mint lassú, áttetsző láva,
szembejön velem
Zete vára alatt,
de a „súgóban” már repül,
s hívogató hangjával köszönt,
mint a havas hírnöke,
mint a szent hegy
örökké daloló tündérleánya.*

*Mintha itt születtem volna
a fenyves jászlában,
mintha nem is ismernék
más tájat s más világot,
mintha szikár ormodnak
testvére lennék,
gyermeki ámulattal
látogatóban
úgy megyek föl
hozzád vasárnap.*

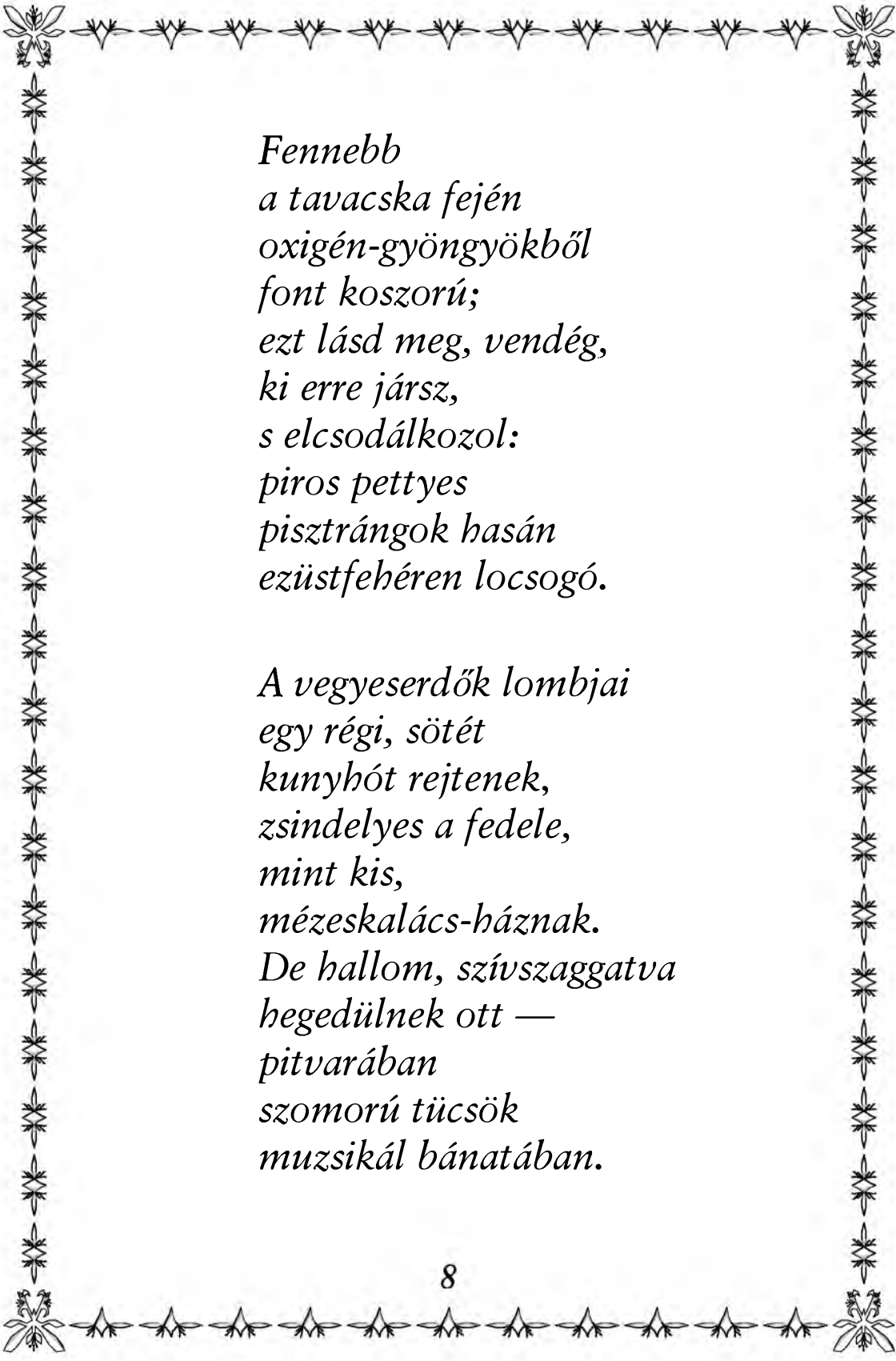
*Piros a rét az orbáncfűtől,
„Jézus vére”
mintha folyna,
a szélben libeg, hullámszik
keresztül a dombon.
Olyan a rét, mint egy
hímzett takaró,
amit a természet
sok színes virággal
telerajzolt.*

*Lám, kiszáradtak
az út menti kerítések.
Porosak,
már lélekbe markolóak
— új színárnyalat ez
a hegyalji palettán.
Testvér, nincs olyan művész
az öreg féltekén,
aki ezt a színt
valaha is kikavarja.*



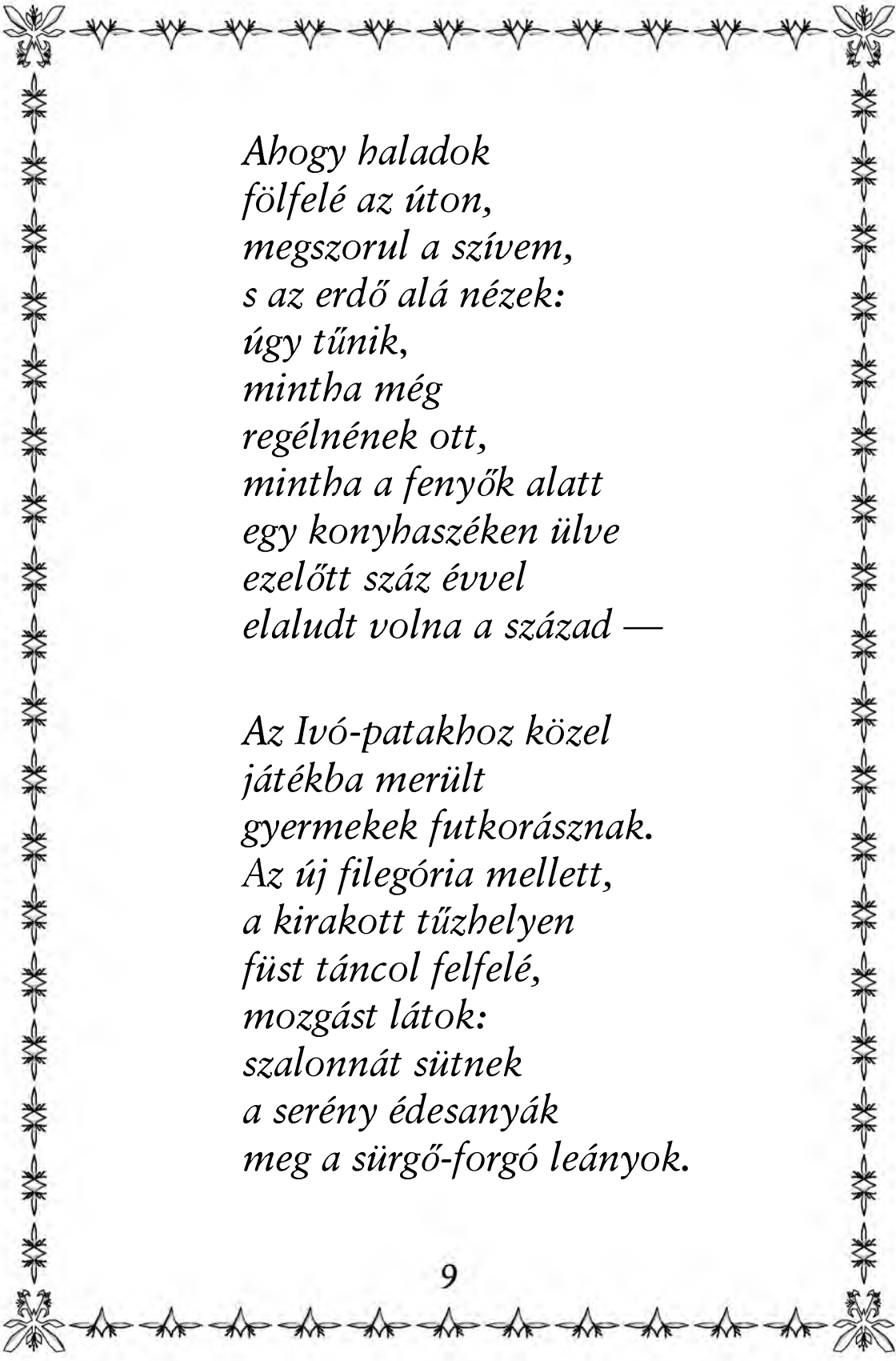
*A havasi kaszáló közepén,
a frissen levágott rendek közt,
a mezőn árva szomorúfűzfa
árnyéka andalog.
Mintha megállt
volna az élet:
a fa zöld bőrű ágán
két kasza pihen,
s amint megcsillan,
a Nap fényével incselkedik,
huncutkodik, s pisolyog.*

*Rozsdabarna boglya tövében
pálinkát szürcsölgetnek
a székely legények,
s közben halkan,
halkan dudorásznak,
mintha kerülnék a munkát,
pedig nem,
a nagy melegben
pihennek szegények,
s szundikálnak.*



*Fennebb
a tavacska fején
oxigén-gyöngyökből
font koszorú;
ezt lásd meg, vendég,
ki erre jársz,
s elcsodálkozol:
piros pettyes
pisztrángok hasán
ezüstfehéren locsogó.*

*A vegyeserdők lombjai
egy régi, sötét
kunyhót rejtenek,
zsindelyes a fedele,
mint kis,
mézeskalács-háznak.
De hallom, szívszaggatva
hegedülnek ott —
pitvarában
szomorú tücsök
muzsikál bánatában.*



*Ahogy haladok
fölfelé az úton,
megszorul a szívem,
s az erdő alá nézek:
úgy tűnik,
mintha még
regélnének ott,
mintha a fenyők alatt
egy konyhaszéken ülve
ezelőtt száz évvel
elaludt volna a század —*

*Az Ivó-patakhoz közel
játékba merült
gyermekek futkorásznak.
Az új filegória mellett,
a kirakott tűzhelyen
füst táncol felfelé,
mozgást látok:
szalonnát sütnék
a serény édesanyák
meg a sürgő-forgó leányok.*

*Menta- s vadcsombor-legelőn
fürge, hosszú lábú szöcskék
pattannak játékosan
a fénysugárban.*

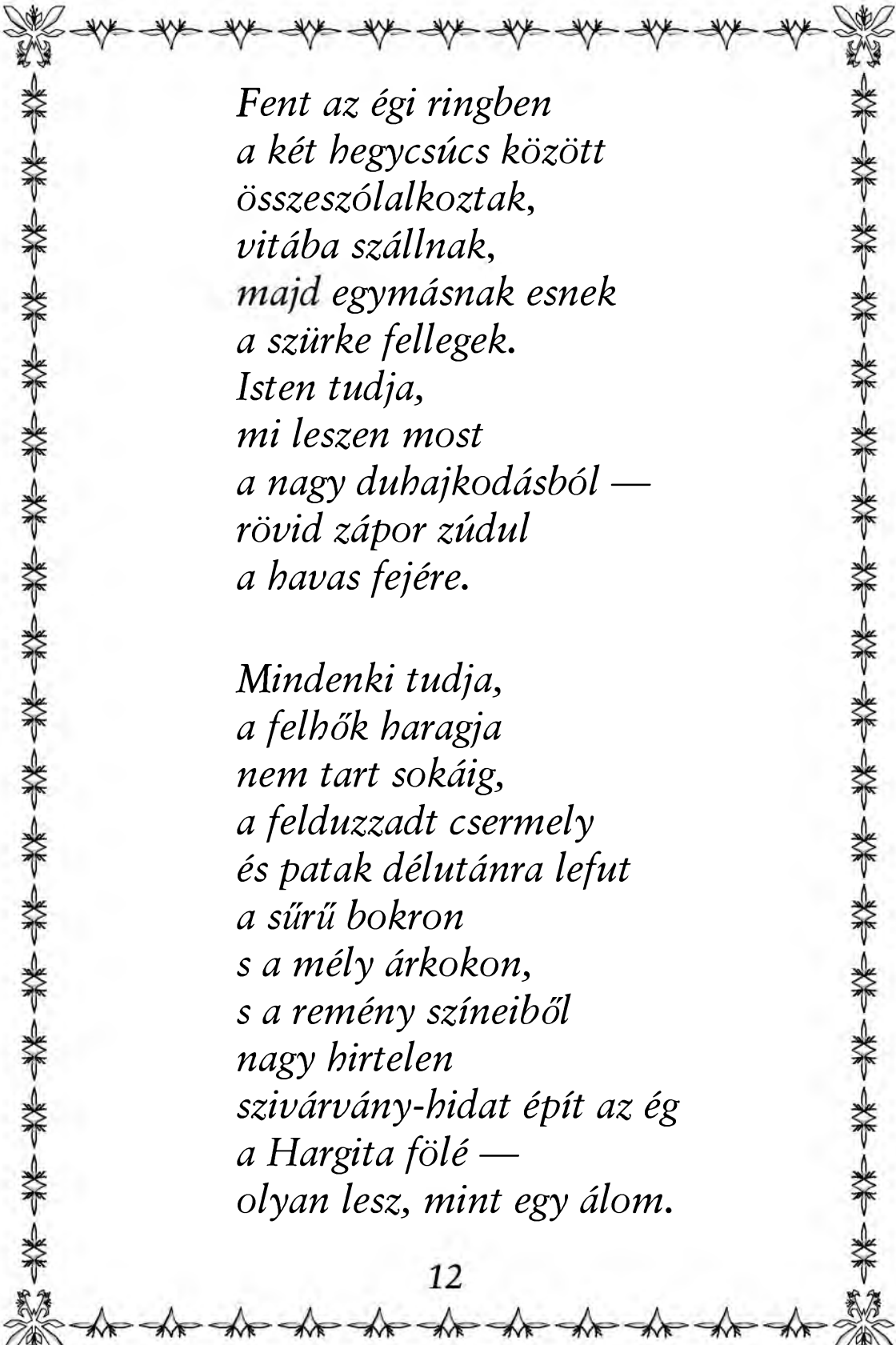
*Az éktelen melegben
egy őzike fel-felemeli a fejét,
mikor meglát,
de mintha itt se lennék,
a tücskök dalán
álmélkodik tovább —
ez az ő országa.*

*A híd alatti
alacsony vízesésben,
a korhadó fagyökér körül
virgonc hableányok
születnek a vízsugárban,
s ahogy világra jönnek,
fátyolt öltenek magukra
s a hullámozó felszínen,
gyorsabban, mint az ár,
fehér ruhában
útra kelnek.*

Hátranézek:

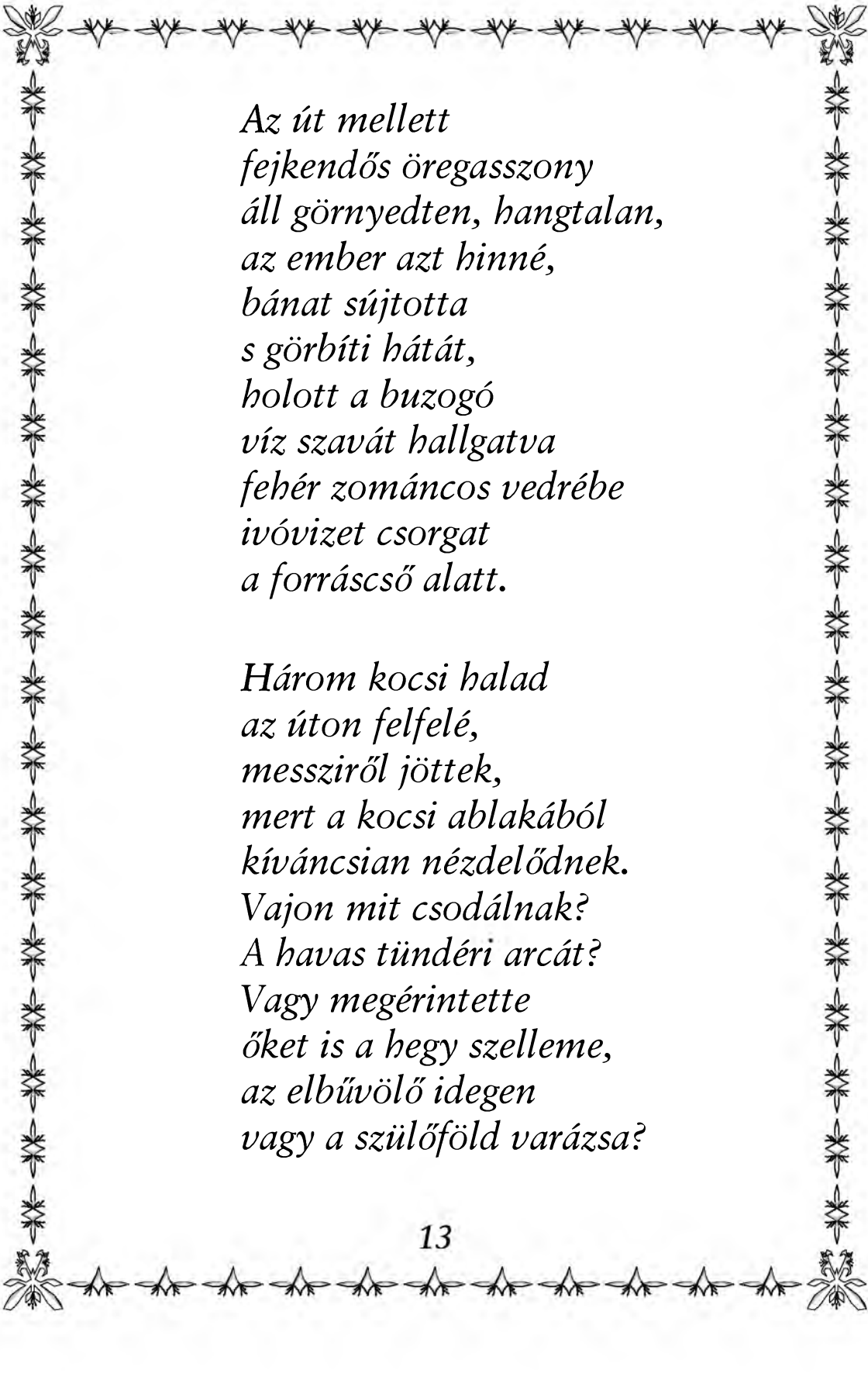
*fehér lovacska üget felém,
patkója kopog a köves úton,
rajta kieresztett ingben
rövid gyeplőszárat fog
kezében egy apró legényke,
látom, büszkén fogja,
s úgy kaptat felfelé,
mintha ezen a vasárnapi napon
a havas alján
a világ kormányát
tartaná a kezében.*

*A szőrfű között
zavartalan nyugalommal
piros tehenek legelésznek,
közeledtemre mélán
bámulnak az út felé;
míg a tarka borjú,
hirtelen megugorja magát,
talán azért, mert szabad,
vagy talán azért,
mert a színes dongóval
kergetőzik élénken.*



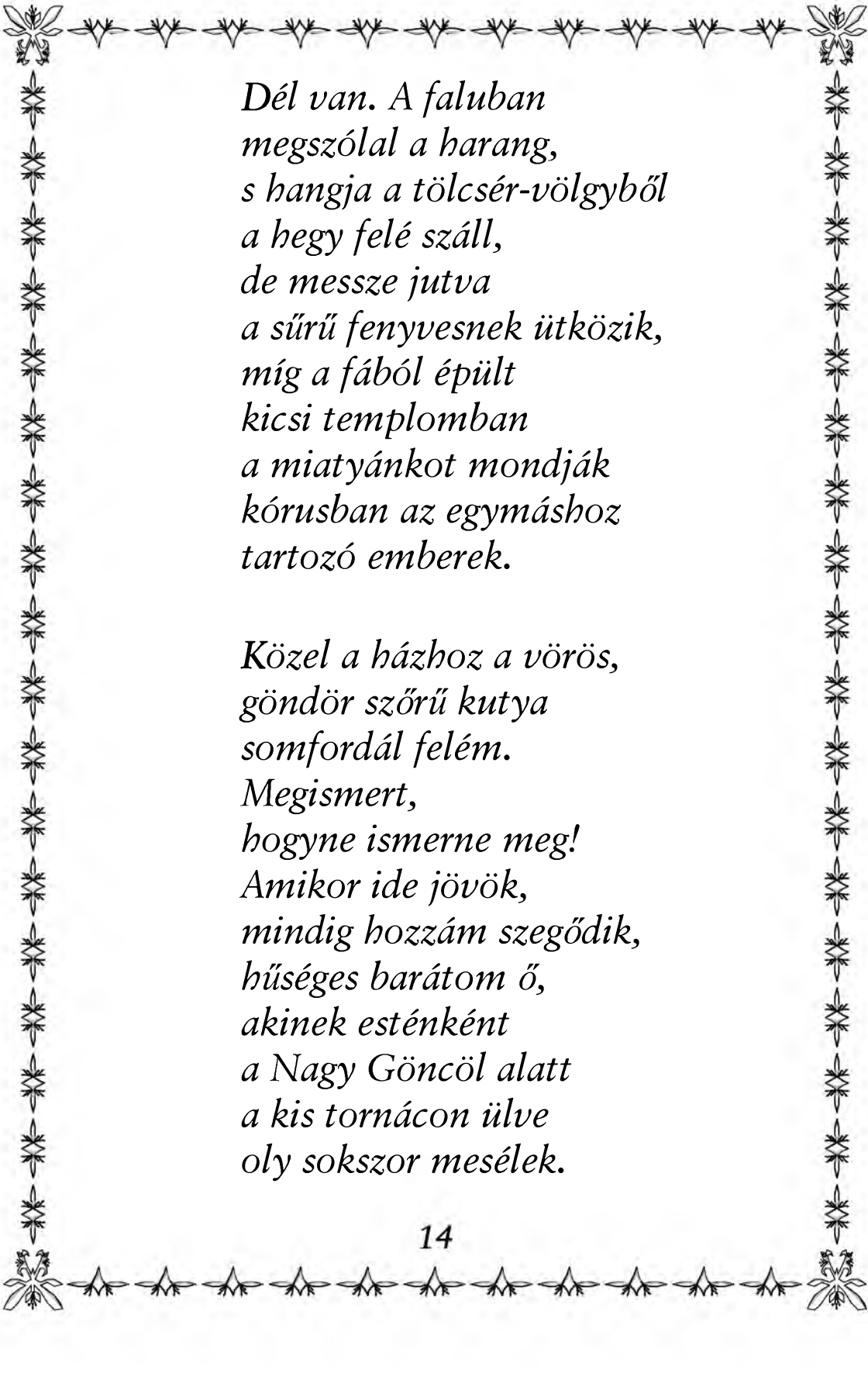
*Fent az égi ringben
a két hegycsúcs között
összeszólalkoztak,
vitába szállnak,
majd egymásnak esnek
a szürke fellegek.
Isten tudja,
mi leszzen most
a nagy duhajkodásból —
rövid zápor zúdul
a havas fejére.*

*Mindenki tudja,
a felhők haragja
nem tart sokáig,
a felduzzadt csermely
és patak délutánra lefut
a sűrű bokron
s a mély árkokon,
s a remény színeiből
nagy hirtelen
szivárvány-hidat épít az ég
a Hargita fölé —
olyan lesz, mint egy álom.*

A decorative border made of repeating floral and star-like motifs surrounds the text.

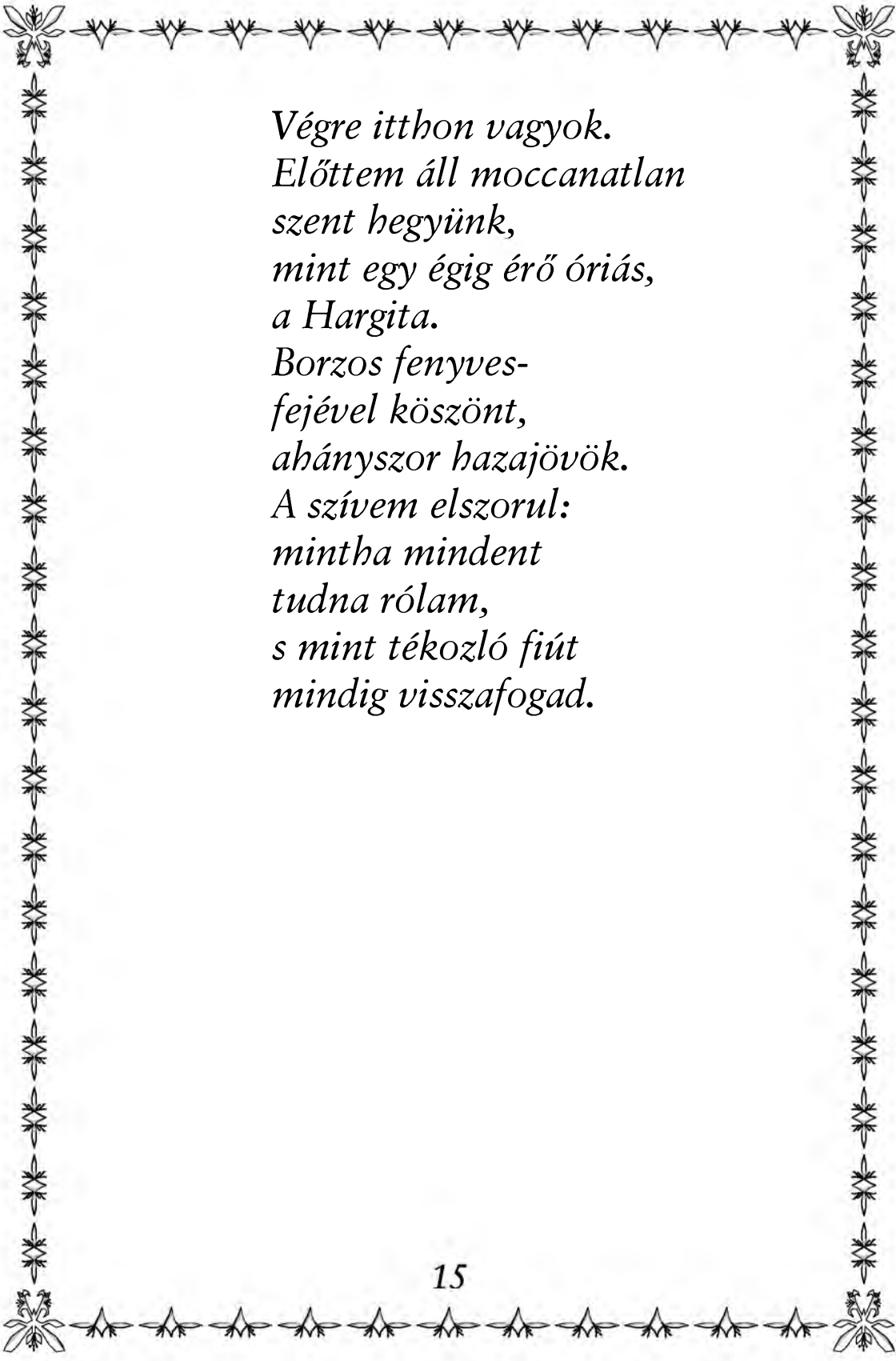
*Az út mellett
fejkendős öregasszony
áll görnyedten, hangtalan,
az ember azt hinné,
bánat sújtotta
s görbíti hátát,
holott a buzogó
víz szavát hallgatva
fehér zománcos vedrébe
ivóvizet csorgat
a forráscső alatt.*

*Három kocsi halad
az úton felfelé,
messziről jöttek,
mert a kocsi ablakából
kíváncsian nézdelődnek.
Vajon mit csodálnak?
A havas tündéri arcát?
Vagy megérintette
őket is a hegy szelleme,
az elbűvölő idegen
vagy a szülőföld varázsa?*

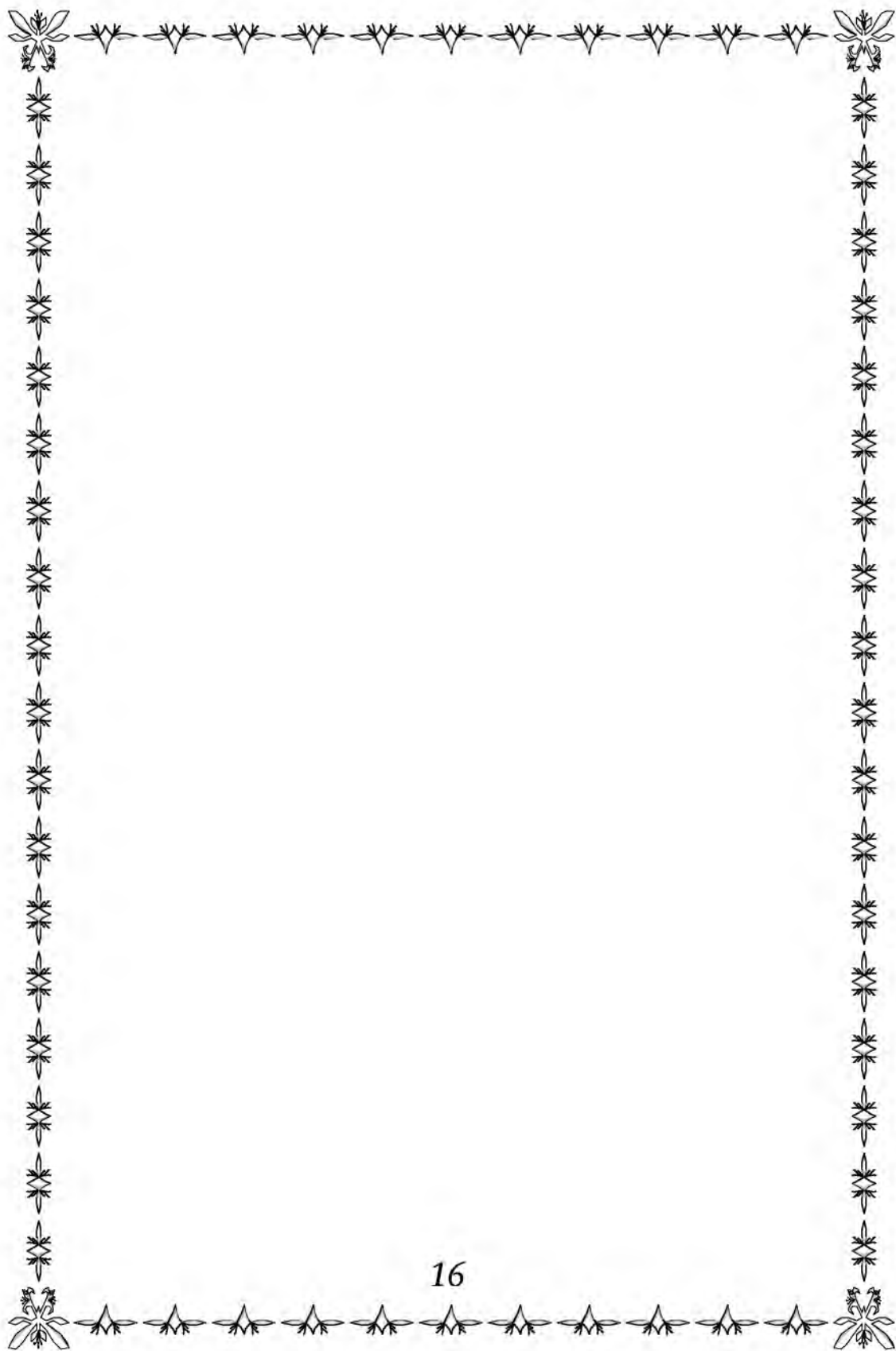
A decorative border with repeating floral and star-like motifs surrounds the text.

*Dél van. A faluban
megszólal a harang,
s hangja a tölcsér-völgyből
a hegy felé száll,
de messze jutva
a sűrű fenyvesnek ütközik,
míg a fából épült
kicsi templomban
a miatyánkot mondják
kórusban az egymáshoz
tartozó emberek.*

*Közel a házhoz a vörös,
göndör szőrű kutya
somfordál felém.
Megismert,
hogyne ismerne meg!
Amikor ide jövök,
mindig hozzám szegődik,
hűséges barátom ő,
akinek esténként
a Nagy Göncöl alatt
a kis tornácon ülve
oly sokszor mesélek.*

A decorative border made of repeating floral and star-like motifs surrounds the text. The motifs are arranged in a rectangular frame, with larger, more complex designs at the corners and simpler, repeating patterns along the sides.

*Végre itthon vagyok.
Előttem áll moccanatlan
szent hegyünk,
mint egy égis erő óriás,
a Hargita.
Borzos fenyves-
fejével köszönt,
ahányszor hazajövök.
A szívem elszorul:
mintha mindent
tudna rólam,
s mint tékozló fiút
mindig visszafogad.*



A SZERZŐRŐL

Beke Sándor 1961. október 3-án született Brassóban. Szülővárosában érettségizett az Unirea Elméleti Líceum történelem-filológia profilú osztályában (1981). Tizenhat éves korában jelenik meg első verse a *Brassói Lapokban*. Középiskolás diákként a *Brassói Lapok* Irodalmi Körének a tagja. Három éven át szerkeszti az *Orizonturi* (Horizontok) című diáklap magyar nyelvű oldalait.

A Kolozsvári Protestáns Teológiára felvételizik. Tanulmányait félbeszakítva családot alapít és Székelyudvarhelyre költözik. Újságírói képzést Nagyváradon szerez 1990-ben, s még ebben az évben irodalmi, művelődési folyóiratot alapít, a *Székely Útkeresőt*. 1991-ben megalapítja az *Erdélyi Gondolat Könyvkiadót*, melynek jelenleg is igazgatója. Alapító főszerkesztőként irodalmi és művelődési sorozatot indít, a *Székely Útkereső Kiadványait*. Saját nyomdát hoz létre (1997), helyi reklámlapot működtet, a *Business Centert* (1998) és a *Jancsi padja* (2000) című satirikus lapot, 2002-től két újabb kiadót, az *Erdélyi Pegazust* és a *Székelykaput*. 2002-től a Romániai Magyar Írók Szövetségének a tagja. Alapító főszerkesztője az *Erdélyi Toll* című, 2009-től negyedévente megjelenő irodalmi és művelődési folyóiratnak. Versei lapokban, folyóiratokban, antológiákban és önálló kötetekben látnak napvilágot.

Antológiák, gyűjteményes kötetek: *Alapművelet*. Fiatal költők antológiája (Bukarest, 1985), *A Cenk árnyékában*. Brassói költők antológiája (Brassó, 1995), *Kláris antológia '98* (Budapest, 1998), *Vasárnap Évkönyv 1999* (Kolozsvár, 1999); *Soproni Füzetek*. Művészeti Antológia (Sopron, 2001), *Imakönyv Magyarorszáért, édes hazánkért*. Kortárs költők imái (Debrecen, 2003), *Brauch Magda: Téged kereslek*. Beke Sándor istenes költészete (Székelyudvarhely, 2006), *101 vers Székelyföldről* (Kolozsvár, 2006), *Magyar, székely és csángó örökség*. A Székely Útkereső Kiadványok Antológiája. 1991–2006 (Székelyudvarhely, 2008), *Székely Útkereső Antológia*.

1990–1999 (Székelyudvarhely, 2008), *Becsüld a népet!* A Székely Útkereső irodalmi és művelődési folyóirat gyermekirodalmi antológiája (Székelyudvarhely, 2008), *Csiksomlyó hazavár.* Antológia (Székelyudvarhely, 2008), *101 vers Brassósról* (Kolozsvár, 2008), *Szép karácsony szép zöld fája.* Magyar írók versei és novellái (Székelyudvarhely, 2008), *Székely karácsony.* Versek és elbeszélések karácsony innepéről (Székelyudvarhely, 2008), *Karácsonyi álom.* Magyar írók és költők karácsonya (Székelyudvarhely, 2008), *Brauch Magda: A vers megközelítése* (Arad, 2009), *A csiksomlyói Szűzanya ajándéka.* Himnuszok, imák, énekek, tanulmányok, beszédek, versek, novellák, visszaemlékezések (Székelyudvarhely, 2010), *Orbán Balázs — a székely lélek apostola.* Tanulmányok, emlékbeszédek, versek (Székelyudvarhely, 2010), *Visszavár a Hargita.* Antológia (Székelyudvarhely, 2010).

Önálló verskötetei: *Madártemető* (1993), *Védtelen évek, Téged kereslek* (1995), *Tüntető magnóliák, Hajnalodik nélkülöd* (1997), *Erdélyi homály* (1999), *Megkéssett feltámadás, Ismét felgyújtom a mécsest, Adventi koszorú, Láthatatlan sorompók* (2002), *A galambok kirepülnek, Elmaradt imák* (2003), *Fehér tulipánok, Mosolygó oroszlánok* (2004), *A szeretetnek nincsen temetője, Isten megáld a Hargitán, Ima Erdélyországért* (2005), *Lelkemben muzsikál a Hargita, Bodzafa virága* (2006), *Álom a Titanicon* (2007), *Szerelem orgonája* (2008), *Átölelt a lelked* (2010).

Gyermekversei: *Kezemben jégvirág* (1996), *Hajóval a Déli-sarkon* (1998), *Bohókás ábécé* (1997, 2000), *Mikor pipepásztor voltam.* Válogatott gyermekversek (2008), *Góbbé Miska.* Tréfás költemény (2009), *Havasok királynéja* (2009), *Öregapó, őzike és a csillagok.* Verses mese (2009), *Szépséges kislakók.* Költemény (2009), *Elégia a Hargitához* (2010).

Több kötetnyi verse jelent meg fordításban. Papp Tibor tolmácsolásában eszperantó nyelven közölt három kötetet (*Protestantaj magnolioj — Tüntető magnóliák*, 1999; *Glaciflor en mia man — Kezemben jégvirág*, 2000; *Mi rebruligos la mecon — Ismét felgyújtom a mécsest*, 2002). Moldoveanu Cornelia fordításában jelent meg román nyelven két kötete

(*Poezie de dragoste despre cascada Niagara — Szerelmes vers a Niagara vízesésről*, 2004; *Mi-am clădit în inimă o biserică — Templomot építettem a szívemben*, 2004).

Sajtótörténeti kötetei: *Székely Útkereső — szellemi műhely a XX. század végén Erdélyben*. Főszerkesztői vallomás a folyóirat megszületéséről és életéről (Székelyudvarhely, 2007); *Székely Útkereső (1990–1999)*. Laptörténet és sajtóvisszhang (Társ szerző Brauch Magdával, Székelyudvarhely, 2008).

Interjúkötete: *Szépirodalom, néprajz, rovásírás*. Két íróbarát beszélgetése életpályájukról és munkásságukról (Társ szerző Ráduly Jánossal, Székelyudvarhely, 2008).

Közléteszi, gondozza, sajtó alá rendezi: *Székely Útkereső*. Irodalmi és művelődési folyóirat. 1990–1999. I–X. évfolyam. Reprint kiadás (Székelyudvarhely, 2008); *Tündér Ilona*. Széphistória (Székelyudvarhely, 2008); *Kézírtos hagyaték I*. Balogh Edgár, Benkő András, Imreh István kiadatlan leveleiből (Székelyudvarhely, 2010).

Az Erdélyi Gondolat igazgatójaként 2010-ben — az intézmény fennállásának 19. évfordulójára — megjelentetni szándékszik *A Székely Útkereső Levelesládája 1990–2000*. című, a kiadó 250. könyvét.

ERDÉLYI GONDOLAT KÖNYVKIADÓ

A könyv szerkesztője: CSIRE GABRIELLA

Képszerkesztő: Beke Sándor-Olivér

Nyomdai előkészítés:

Erdélyi Gondolat Könyvkiadó

A szerkesztőség postacíme:

535600 Székelyudvarhely, Tamási Áron u. 87

Telefon/fax: 00-40-266-212703

E-mail: egk@freemail.hu; egondolat@yahoo.com

ISBN 978-606-534-025-1

www.erdelyigondolat.ro

Készült az Erdélyi Gondolat Könyvkiadó

Nyomdájában, Székelyudvarhelyen